

WYDZIAŁ PRAWA I ADMINISTRACJI
UNIWERSYTETU SZCZECINSKIEGO
W SZCZECINIE

PROGRAM KSZTAŁCENIA

NA STUDIACH III STOPNIA (doktoranckich)
KIERUNEK: PRAWO
obowiązujący od roku akademickiego 2013/2014

POZIOM KSZTAŁCENIA: studia III stopnia (doktoranckie)

FORMA STUDIÓW: studia niestacjonarne

PROGRAM PRZYGOTOWAŁ: dr hab. prof. US Stanisław Czepita (Kierownik studiów doktoranckich)

Spis treści:

I – Informacje podstawowe	2
II – Efekty kształcenia	
1. Kierunkowe efekty kształcenia dla studiów doktoranckich prowadzonych na Wydziale Prawa i Administracji US: kierunek: Prawo	6
2. Modułowe efekty kształcenia dla studiów doktoranckich prowadzonych na Wydziale Prawa i Administracji US: kierunek: Prawo	9
III – Program studiów i sposoby jego weryfikacji	
1. Podstawowe elementy programu studiów – moduły kształcenia	10
2. Program studiów doktoranckich prowadzonych na Wydziale Prawa i Administracji US: kierunek Prawo i podstawowe sposoby jego weryfikacji	11
IV – Plan studiów	14
V – Wskaźniki ilościowe	17
VI – Warunki ukończenia studiów oraz uzyskiwania stopnia naukowego	18

I - INFORMACJE PODSTAWOWE

1. Jednostka organizacyjna prowadząca studia: Wydział Prawa i Administracji US
2. Poziom kształcenia: studia trzeciego stopnia (doktoranckie)
3. Profil kształcenia: ogólnoakademicki
4. Forma studiów: niestacjonarne
5. Liczba semestrów: 8
6. Łączna liczba punktów ECTS: 41-45

7. Wymagania wstępne:

Do postępowania kwalifikacyjnego może być dopuszczona osoba, która posiada tytuł zawodowy magistra, magistra inżyniera, lekarza lub inny równorzędny oraz spełnia kryteria kwalifikacji określone poniżej:

Lp.	Kryteria kwalifikacji	Maksymalna liczba punktów
1.	Średnia ocen z przebiegu studiów (jednolitych magisterskich lub I i II stopnia)	11
2.	Ocena na dyplomie ukończenia studiów	9
3.	Udokumentowana znajomość języka obcego	5
4.	Udokumentowana praca w kołach naukowych	3
5.	Udokumentowane publikacje naukowe	12
6.	Udokumentowany udział w konferencjach naukowych	8
7.	Udokumentowane staże krajowe i zagraniczne	12
8.	Rozmowa kwalifikacyjna w zakresie przedmiotu zbieżnego z proponowanym tematem pracy doktorskiej, wiedzy ogólnej związanej z tematem, znajomości warsztatu badawczego i metodologii (kandydat może złożyć projekt badawczy - 2-3 strony tekstu)	40
łącznie		100

1. Średnia ocena z przebiegu studiów będzie przeliczana na punkty zgodnie z następującą zasadą: kandydat uzyska 1 pkt. za średnią 3,0 i 0,5 pkt. za każdą pełną 0,1 części całkowitej średniej ze studiów powyżej 3,0 (np. 1,5 pkta za średnią 3,1; 9,5 pkta za średnią 4,7)
2. Ocena na dyplomie ukończenia studiów będzie przeliczana na punkty w następujący sposób: 3,0 – 1; pkt 3,5 – 3; pkt 4,0 – 5 pkt; 4,5 – 7 pkt; 5,0 – 9 pkt.
3. Za udokumentowaną znajomość jednego (albo większej liczby) języka obcego (certyfikaty, zaświadczenia, dyplomy) kandydat uzyskuje maksymalną liczbę 5 punktów.
4. Za udokumentowaną pracę w kołach naukowych kandydat (niezależnie od liczby kół, w których pracował) uzyskuje maksymalną liczbę 3 punktów.
5. Za udokumentowane publikacje naukowe (kserokopie publikacji ze wskazaniem miejsca publikacji) kandydat uzyskuje po 2 punkty za każdą publikację, nie więcej jednak niż 12 punktów.

6. Za udokumentowany udział w konferencjach naukowych kandydat uzyskuje po 2 punkty za każdą konferencję, nie więcej jednak niż 8 punktów.
7. Za udokumentowany udział w stażach krajowych i zagranicznych kandydat uzyskuje po 4 punkty za każdy staż, nie więcej jednak niż 12 punktów.
8. Za rozmowę kwalifikacyjną kandydat może uzyskać maksymalnie 40 punktów.

Uzyskane przez kandydata punkty w postępowaniu kwalifikacyjnym będą przeliczane na ocenę końcową, zgodnie z następującą zasadą:

40 – 0 pkt.	– 2
40,5 – 55 pkt.	– 3
55,5 – 66 pkt.	– 3,5
66,5 – 77 pkt.	– 4
77,5 – 88 pkt.	– 4,5
88,5 – 100 pkt.	– 5

8. Obszary kształcenia:

Podstawowym obszarem kształcenia realizowanego na studiach doktoranckich są nauki społeczne. Z uwagi na kierunek studiów są to przede wszystkim nauki prawne. Jednak uzyskanie kwalifikacji trzeciego stopnia jest także uzależnione od zdobycia kompetencji w innych dziedzinach. Przygotowanie przez doktoranta publikacji naukowych wymaga, oprócz stosownych kwalifikacji prawniczych, posiadania podstawowej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych z zakresu socjologii, a niejednokrotnie również z innych dziedzin (np. ekonomii). Uzyskanie natomiast, w drodze przewodu doktorskiego, stopnia doktora nauk prawnych związane jest ze złożeniem egzaminów doktorskich, które przeprowadzane są w zakresie dyscypliny podstawowej odpowiadającej tematowi rozprawy doktorskiej oraz dyscypliny dodatkowej (ekonomia albo socjologia), a także w określonych przypadkach (nieposiadania stosownego certyfikatu określonego przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego) – obcego języka nowożytnego. Wskazane obszary i dziedziny kształcenia niezbędne dla uzyskania kwalifikacji III stopnia uwzględnione są, adekwatnie do zakładanych efektów kształcenia, w programie studiów doktoranckich.

9. Ogólne cele kształcenia:

Studia doktoranckie umożliwiają uzyskanie zaawansowanej (tj. na poziomie wyższym niż na studiach magisterskich), wiedzy prawniczej. Ponadto, w procesie kształcenia student przygotowujący jest do pracy badawczej i twórczej, w zamierzeniu ma on bowiem (tzn. oprócz zdobycia zaawansowanej wiedzy) przygotować rozprawę doktorską.

Absolwent studiów doktoranckich prowadzonych na Wydziale Prawa i Administracji US posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne niezbędne do prowadzenia pracy badawczej i naukowej, a także pracy dydaktycznej ze studentami. Kwalifikacje absolwenta o charakterze ogólnym i szczegółowym dotyczą trzech obszarów: wiedzy, umiejętności i postaw (kompetencji społecznych). W zakresie zdobytej wiedzy – absolwent ma opanowaną znajomość nie tylko zagadnień teoretycznoprawnych oraz z dyscypliny wybranej przez

doktoranta i doskonalonej pod kierunkiem opiekuna naukowego, ale także posiada wiedzę na temat zasad, form i instrumentów prowadzenia badań naukowych. Ponadto zdobywa wiedzę z dziedzin, które w przewodzie doktorskim są przedmiotem egzaminów (dziedzina podstawowa i dodatkowa oraz ewentualnie język nowożytny). W odniesieniu do umiejętności, absolwent potrafi dokonać wyboru i określenia adekwatnych metod prowadzenia badań naukowych z wybranego zakresu (dyscypliny) oraz przygotować ich realizację. Przy wykorzystaniu uzyskanej wiedzy, dobrze radzi sobie z rozwiązywaniem pojawiających się problemów praktycznych. Ponadto absolwent potrafi samodzielnie uzupełniać zdobyte już wiadomości.

Niebagatelne znaczenie mają także wykształcone podczas studiów kompetencje społeczne. Są to w szczególności:

- świadomość konieczności ciągłego, systematycznego samokształcenia;
- przekonanie, że równie ważnymi z uzyskaną wiedzą i umiejętnościami są także zasady etycznego postępowania w życiu zawodowym;
- umiejętność pracy w grupie badawczej;
- poczucie odpowiedzialności związane z pracą naukowca oraz dydaktyka.

10. Związek programu kształcenia z misją i strategią Uniwersytetu Szczecińskiego:

Nadrzędną misją Uniwersytetu Szczecińskiego jest jedność nauki i kształcenia. Na tym polu realizacja misji przez Wydział Prawa i Administracji dokonuje się przez adekwatne ukształtowanie efektów kształcenia w stosunku do zakresu badań naukowych prowadzonych przez nauczycieli akademickich zatrudnionych na Wydziale.

Misję społeczną Uniwersytetu, która ma umożliwić dostęp do wiedzy i jej upowszechnienie na Wydziale Prawa i Administracji realizuje się w szerokim zakresie. Wydział prowadzi studia na wszystkich stopniach umożliwiając dostęp do wiedzy każdemu chętnemu dla jej uzyskania. Nauczyciele akademicy Wydziału prowadząc zajęcia z doktorantami w wielu formach w pełni upowszechniają wyniki swoich badań naukowych zapewniając w ten sposób należyty dostęp do wysokospecjalistycznej wiedzy dotyczącej prawa.

Misja obywatelska Uniwersytetu przejawiająca się w kształtowaniu elit i liderów społecznych jest wspomagana także przez Wydział Prawa i Administracji. Wpływ Wydziału na różne sfery życia publicznego w wymiarze lokalnym jest bardzo poważny. Na poziomie krajowym i międzynarodowym znaczenie Wydziału także jest istotne. Podstawową funkcją Wydziału jako jednostki organizacyjnej Uczelni jest kształcenie magistrów i doktorów prawa oraz licencjatów i magistrów administracji. Absolwenci Wydziału (w tym doktorzy) stanowią poważną część władzy sądowniczej w województwie zachodniopomorskim. Pomocnicze organy wymiaru sprawiedliwości takie jak: prokuratura, adwokatura, komornicy sądowi, a także notariat i palestra radcowska w wysokim stopniu są zasilane osobami, które jednolite studia magisterskie oraz studia doktoranckie ukończyły na Uniwersytecie w Szczecinie. Wydział kształci absolwentów nie tylko na potrzeby władzy sądowniczej i samorządów prawnych, ale także administracji publicznej o charakterze samorządowym oraz terenowym i szeroko rozumianego rynku gospodarczego. Absolwenci wydziału mają też ambicje o charakterze naukowym, społecznym, politycznym i kulturotwórczym dzięki czemu

realizowana jest także misja kulturowa Uniwersytetu przejawiająca się w twórczym uczestnictwie w lokalnych i globalnych procesach kulturotwórczych.

Zapewnienie realizacji celów misyjnych Uczelni dokonuje się poprzez wysoką jakość badań naukowych i odpowiadający temu wysoki poziom kształcenia. Tego rodzaju osiągnięcia są możliwe dzięki staraniom nauczycieli akademickich oraz sprawności organizacyjnej władz Wydziału zapewniających wspieranie rozwoju kapitału intelektualnego Uniwersytetu oraz stymulowanie współpracy z otoczeniem, w szczególności ze szczecińskim środowiskiem prawniczym.

W odniesieniu do strategii, kształcenie na studiach doktoranckich ma umożliwiać m.in.:

- intensyfikację badań naukowych, która powinna znaleźć odzwierciedlenie w uznanych wskaźnikach aktywności naukowej;
- wykorzystywanie wyników badań naukowych w działalności dydaktycznej;
- zapewnienie wysokich kwalifikacji absolwentów, które właściwie przygotowują do pracy zawodowej i pełnienia ról publicznych;
- przygotowanie kadry zdolnej do funkcjonowania w innowacyjnej gospodarce;
- zapewnienie dobrego tempa doktoryzowania.

II – EFEKTY KSZTAŁCENIA

1. Kierunkowe efekty kształcenia w obszarze nauk społecznych dla studiów III stopnia (doktoranckich)

Wykorzystując w odpowiedni sposób opis efektów kształcenia dla studiów II stopnia z zakresu nauk społecznych, zawarty w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 2 listopada 2011 r. (Dz.U. Nr 253, poz. 1520) w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego oraz uwzględniając przepisy rozporządzenia MNiSW z 1 września 2011 r. w sprawie kształcenia na studiach doktoranckich w uczelniach i jednostkach naukowych (Dz.U. Nr 196, poz. 1169 ze zmianami wynikającymi z rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 1 lipca 2013r. – Dz.U. z dnia 26 lipca 2013r.), przyjęto następujący opis efektów kształcenia na studiach doktoranckich.

Tabela 1.: KIERUNKOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA

Symbol	OPIS KIERUNKOWYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA na studiach doktoranckich, kierunek: Prawo
Po ukończeniu studiów absolwent w zakresie WIEDZY:	
K_W01	posiada zaawansowaną wiedzę o różnych systemach normatywnych; wie jaki charakter mają nauki prawne i jakie jest ich miejsce w systemie nauk oraz relacje do innych nauk

K_W02	posiada zaawansowaną wiedzę na temat: typów (rodzajów) i zasad funkcjonowania systemów i dyscyplin prawnych, przyczynach i znaczeniu ich ewolucji, zasadach stosowania zróżnicowanych metod badawczych
K_W03	posiada znacząco pogłębioną wiedzę o wybranej przez siebie gałęzi prawa; o systemie wartości, którym dana gałąź prawa ma służyć oraz o metodzie regulowania stosunków społecznych nią objętych, ma wiedzę wyższego poziomu o zasadach wykładni prawa (w tym z zakresu wybranej dziedziny) oraz argumentacji prawniczej
K_W04	posiada zaawansowaną wiedzę na temat konstrukcji wybranych instytucji prawnych (ich ewolucji, celów i znaczenia oraz zasad funkcjonowania w praktyce)
K_W05	posiada pogłębioną wiedzę o najistotniejszych zagadnieniach filozofii prawa z zakresu teorii poznania, ontologii, hermeneutyki i etyki, uwzględniającą te teorie i systemy, które zachowały ciągłość tradycji myślenia filozoficznego; zna zależności pomiędzy filozofią prawa a kształtem ludzkiej cywilizacji
K_W06	bardzo dobrze zna moralne standardy wyznaczające funkcjonowanie przedstawicieli zawodów zaufania publicznego i wolnych zawodów; posiada pogłębioną wiedzę na temat specyfiki zawodów informacyjnych (naukowca oraz nauczyciela akademickiego)
K_W07	bardzo dobrze zna najważniejsze reguły ekonomii; posiada pogłębioną wiedzę na temat zasad gospodarowania przez państwa oraz grupy społeczne i instytucje w zmieniających się warunkach; bardzo dobrze zna zależności pomiędzy ogólnymi instytucjonalnymi regułami gospodarowania (makroekonomia) a gospodarowaniem w skali mikroekonomicznej
K_W08	posiada podstawową wiedzę w zakresie pojęć, problemów i teorii socjologii oraz o mechanizmach (procesach) regulujących życie społeczne
K_W09	posiada pogłębioną wiedzę o zasadach prawa autorskiego, w tym dotyczących utworów o charakterze naukowym; bardzo dobrze zna zasady „dozwolonego użytku” cudzych utworów oraz reguły odpowiedzialności za popełnianie plagiatów; posiada wiedzę o umowach autorskich dotyczących działalności pracowników naukowych
K_W10	zna podstawowe kategorie opisu i wyjaśniania zachowań indywidualnych oraz społecznych; ma wiedzę dotyczącą celu, metod i zasad prowadzenia badań socjologicznych oraz ich wykorzystywania w pracy naukowej z zakresu nauk społecznych
K_W11	posiada pogłębioną wiedzę o metodologii nauk prawnych, zasadach przygotowywania i realizacji pracy badawczej (w tym o formach organizowania pracy badawczej); bardzo dobrze zna wymogi dotyczące przewodów doktorskich; ma zaawansowaną wiedzę o stosowaniu reguł techniki pisarskiej w zależności od rodzaju utworu i będących jego podstawą metod badawczych
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI:	
K_U01	bardzo dobrze potrafi interpretować regulacje prawne z wybranej gałęzi prawa przy użyciu zasad wykładni prawa oraz argumentów prawniczych; umie wskazać i rozpoznać znaczenie zależności pomiędzy normami prawnymi
K_U02	potrafi oceniać adekwatność (także w kontekście społecznym) zarówno analizowanych w wybranym obszarze rozwiązań prawnych, jak i dotychczasowych poglądów (doktryny, judykatury) w tym zakresie

K_U03	umie analizować przyczyny i motywy (konieczności lub braku takiej konieczności) ustanawiania nowych przepisów prawnych lub dokonywania ich zmian i formułować na tej podstawie wnioski, które łącznie z posiadaną wiedzą teoretyczną służą określeniu przewidywanych zachowań społecznych w określonej dziedzinie
K_U04	dokonując wielopłaszczyznowej analizy określonych instytucji prawnych z wybranej gałęzi prawa potrafi wskazywać istniejące w tym obszarze systemy klasyfikacyjne lub typologiczne oraz proponować inne niż dotychczasowe reguły w ich zakresie
K_U05	potrafi, w oparciu o adekwatne przesłanki, sformalizować główny cel badań naukowych oraz służące jego realizacji cele szczegółowe;
K_U06	umie, w oparciu o analizę funkcjonowania wybranych instytucji prawnych oraz dotychczasowego dorobku badawczego w ich zakresie, sformułować hipotezy badawcze, które skorelowane są z celami planowanych badań naukowych
K_U07	potrafi zaplanować proces realizacji zadań badawczych, w tym wyznaczyć służące temu środki (metody i techniki badawcze) oraz uzasadnić adekwatność ich zastosowania
K_U08	potrafi, z wykorzystaniem wielopłaszczyznowej analizy zjawisk społecznych, argumentować i zaproponować rozwiązanie problemu badawczego dotyczącego funkcjonowania wybranej instytucji prawnej, z zastosowaniem poprawnych metod weryfikacji hipotez badawczych
K_U09	posiada umiejętność biegłego posługiwania się argumentacją i terminologią z zakresu nauk prawnych, a także nauk socjologicznych, ekonomicznych i filozofii w zakresie dotyczącym prowadzonych badań oraz adekwatnego jej stosowania (w zależności od formy i zakresu przygotowywanej prezentacji)
K_U10	umie dostosować metody i techniki prezentacji pisemnej omawianych zagadnień oraz konstrukcję wyводу do typu/rodzaju i charakteru przygotowywanego utworu naukowego (artykuł, glosa, referat, rozprawa doktorska)
K_U11	umie przygotować i prezentować ustne wystąpienia z zakresu wybranej dyscypliny naukowej, z uwzględnieniem charakteru, rodzaju oraz celu prezentacji (wygłoszenie referatu, głos w dyskusji, wygłoszenie wykładu albo prowadzenie zajęć konwersatoryjnych lub ćwiczeniowych)
K_U12	ma umiejętności językowe także w zakresie innego niż polski języka nowożytnego odnośnie do dziedziny nauki i wybranej dyscypliny naukowej, pozwalające na komunikowanie się oraz zdanie egzaminu doktorskiego
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:	
K_K01	potrafi samodzielnie formułować zasadnicze cele badań naukowych z zakresu wybranej gałęzi prawa oraz planować ich realizację w zależności od obranego rodzaju projektu badawczego
K_K02	potrafi, występując w różnych rolach, współdziałać z innymi osobami (w tym naukowcami) przy opracowywaniu nowych projektów badawczych dotyczących funkcjonowania wybranych instytucji prawnych lub/i ich realizacji
K_K03	potrafi, zarówno w formie ustnej, jak i pisemnej adekwatnie (tj. w zależności od formy i rodzaju komunikowania się) przekazywać uzyskany zasób wiedzy oraz wyniki własnych badań naukowych
K_K04	ma świadomość konieczności upowszechniania badań naukowych, które prowadzi

	lub w których współuczestniczy i ich konfrontacji z wynikami badań innych naukowców
K_K05	jest przekonany o potrzebie i konieczności prowadzenia badań naukowych z zakresu wybranej dyscypliny prawniczej z zastosowaniem innych nauk społecznych (przede wszystkim socjologii); ma świadomość dokonywania się zmian w życiu społecznym, i co za tym idzie – konieczność stałego uzupełniania i doskonalenia posiadanych kompetencji
K_K06	respektuje zasady etycznego i profesjonalnego zachowania, a eksponuje je w toku realizacji pracy naukowej poprzez sposób w jaki prezentuje nabytą wiedzę i umiejętności
K_K07	projektuje oraz realizuje zadania badawcze z zastosowaniem całości zdobytej wiedzy i umiejętności, nie pomijając rozpoznawania tych zagadnień, które nie potwierdzają (bądź są sprzeczne z przyjętymi hipotezami badawczymi); ma świadomość, że rzetelnie prowadzone badania naukowe są podstawą rozwoju nauki

2. Modułowe efekty kształcenia dla studiów doktoranckich prowadzonych na Wydziale Prawa i Administracji US; kierunek: Prawo

Zdefiniowane w tabeli 1. kierunkowe efekty kształcenia na studiach doktoranckich osiągnane są przez realizację przewidzianych programem studiów modułów kształcenia, które odpowiadają grupom przedmiotów albo poszczególnym przedmiotom. Moduły kształcenia są szczegółowo określone w cz. III programu kształcenia.

Tabela 2.: MODUŁOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA Z ODNIESIENIEM DO KIERUNKOWYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Moduł kształcenia	Odniesienie do kierunkowych efektów kształcenia w zakresie		
	wiedzy:	umiejętności:	kompetencji społecznych:
M_1 Przedmiot i metodologia badań naukowych - poziom kierunkowy	K_W01 K_W02 K_W08 K_W10	K_U02 K_U05 K_U06 K_U07 K_U10	K_K01 K_K03 K_K04 K_K05
M_2 Przedmiot i metodologia badań naukowych - poziom dyscypliny szczegółowej	K_W11 K_W02 K_W04	K_U01 K_U02 K_U03 K_U04 K_U08 K_U09	K_K01 K_K02 K_K03 K_K04 K_K05 K_K07

		K_U10	
M_3 Wstępne przygotowanie do pracy dydaktycznej i naukowej (w tym w zakresie wybranej dziedziny)	K_W09 K_W04	K_U01 K_U10 K_U11	K_K06 K_K02 K_K06
M_4 Wykładnia prawa, Etyka badań naukowych w naukach prawnych, Filozofia prawa, System prawa polskiego a system prawa UE	K_W01 K_W02 K_W03 K_W06	K_U01 K_U02 K_U03 K_U09	K_K06 K_K07
M_5 Zajęcia fakultatywne (w tym rozwijające umiejętności zawodowe lub dydaktyczne)	K_W02 K_W03 K_W04	K_U01 K_U10 K_U11	K_K03 K_K05
M_6 Przygotowanie do egzaminów doktorskich	K_W05 K_W07	K_U12	K_K05
M_7 Zajęcia praktyczne (Praktyki)		K_U09 K_U11	K_K03 K_K06

III – PROGRAM STUDIÓW I SPOSOBY JEGO WERYFIKACJI

1. Podstawowe elementy programu studiów – moduły kształcenia

Program kształcenia na studiach doktoranckich realizowany jest w określonych obszarach stanowiących moduły kształcenia. Kryteriami wyróżnienia poszczególnych modułów są:

- ogólny lub szczegółowy przedmiot kształcenia;
- charakter przedmiotu: podstawowy lub fakultatywny;
- forma realizacji zajęć (ogólnoakademicka, praktyczna lub mieszana).

Tabela 3.: MODUŁY KSZTAŁCENIA NA STUDIACH III STOPNIA PROWADZONYCH NA WYDZIALE PRAWA I ADMINISTRACJI US

OKREŚLENIE MODUŁU (symbol i nazwa)	PRZEDMIOTY lub ZAJECIA WCHODZĄCE W SKŁAD MODUŁU	Pkt ECTS (w ramach modułu)
M_1 Przedmiot i metodologia badań naukowych - poziom kierunkowy	- Metodologia nauk prawnych;	3

M_2 Przedmiot i metodologia badań naukowych – poziom dyscypliny szczegółowej	- Seminarium doktoranckie;	8
M_3 Wstępne przygotowanie do pracy dydaktycznej i naukowej	- Aktywne uczestnictwo w wybranych zajęciach, z zakresu których doktorant będzie przygotowywał rozprawę doktorską; - Prawo autorskie w pracy naukowej;	3
M_4 Etyka badań naukowych w naukach prawnych, Filozofia prawa, Wykładnia prawa, System prawa polskiego a system prawa UE	- Etyka badań naukowych w naukach prawnych; - Wykładnia prawa; - Filozofia prawa; - System prawa polskiego a system prawa UE	8
M_5 Zajęcia fakultatywne (w tym rozwijające umiejętności zawodowe lub dydaktyczne)	- Metodyka prowadzenia zajęć w szkole wyższej - Nowoczesne technologie kształcenia studentów - 1 przedmiot specjalizacyjny (Zagadnienia prawa prywatnego albo Zagadnienia prawa publicznego – do wyboru przez doktoranta)	5
M_6 Przygotowanie do egzaminów doktorskich	- Socjologia; - Ekonomia; - Język obcy (obowiązkowy dla doktorantów nieposiadających stosownych certyfikatów określonych rozporządzeniem MNiSW);	5-7
M_7 Zajęcia praktyczne (Praktyki)	- zajęcia w formie współprowadzenia lub prowadzenia zajęć dydaktycznych; - zajęcia w formie uczestnictwa w realizacji projektów badawczych	9-11
Razem:		41-45

2. Program studiów doktoranckich prowadzonych na Wydziale Prawa i Administracji US i podstawowe sposoby jego weryfikacji

Na studiach doktoranckich prowadzonych na Wydziale Prawa i Administracji US obowiązuje program studiów właściwy dla studiów prowadzonych w formie niestacjonarnej.

Tabela 4.: PROGRAM ZAJĘĆ I PODSTAWOWE SPOSOBY WERYFIKACJI JEGO EFEKTÓW

Lp.	Przedmiot lub rodzaj zajęć; symbol modułu	Liczba godz.*	Pkt ECTS	Podstawowy sposób weryfikacji efektów kształcenia**
1.	Metodologia nauk prawnych M_1	30	3	egzamin: pisemne lub ustne sprawdzenie zasad formułowania celów i hipotez badawczych
2.	Seminarium doktoranckie M_2	120	8	zaliczenia roczne: pisemna pozytywna opinia opiekuna naukowego o prezentowanych wynikach kolejnych etapów badań naukowych, w tym postępów prac nad rozprawą doktorską, z uwzględnieniem pisemnego sprawozdania doktoranta z jego pracy naukowo-badawczej w danym roku – szczegółowe warunki zaliczenia określone są w planie studiów na poszczególne lata (w cz. IV niniejszego programu)
3.	Aktywne uczestnictwo w wybranych zajęciach, z zakresu których doktorant będzie przygotowywał rozprawę doktorską*** M_3	15	2	zaliczenie na podstawie dokonywanej przez koordynatora przedmiotu oceny aktywności uczestnictwa doktoranta w zajęciach (w tym przygotowywanie materiałów pomocniczych do zajęć, krótkich prezentacji podczas zajęć dla studentów)
4.	Prawo autorskie w pracy naukowej M_3	10	1	zaliczenie pisemne lub ustne (odpowiedź na zadane pytania lub rozwiązanie przypadku)
5.	Etyka badań naukowych w naukach prawnych M_4	15	1	egzamin ustny lub pisemny , w trakcie którego na podstawie podanych przykładów doktorant rozstrzyga hipotetyczne dylematy moralne (etyczne)
6.	Wykładnia prawa M_4	30	3	egzamin pisemny lub ustny egzamin sprawdzający na konkretnym przykładzie umiejętność zastosowania wykładni prawa oraz argumentacji prawniczej
7.	Filozofia prawa M_4	15	2	egzamin pisemny lub ustny (odpowiedź na zadane pytania lub rozwiązanie przypadku)

8.	System prawa polskiego a system prawa UE M_4	20 (w) 10(c)	2	ćwiczenia oraz całość zajęć: egzamin pisemny lub ustny – odpowiedź na postawione pytania lub rozwiązanie przypadku
9.	Metodyka prowadzenia zajęć w szkole wyższej albo Nowoczesne technologie kształcenia studentów*** M_5	10 (w) 10 (c)	2	ćwiczenia: w zależności od wybranego przedmiotu jest to: - przygotowanie konspektu zajęć lub całość zajęć: zaliczenie ustne lub pisemne stanowiące opracowanie wyznaczonego przez nauczyciela zadania dydaktycznego
10.	1 przedmiot specjalizacyjny (Zagadnienia prawa prywatnego albo Zagadnienia prawa publicznego – do wyboru przez doktoranta)*** M_5	15	3	egzamin pisemny lub ustny sprawdzający nabytą wiedzę oraz umiejętność rozwiązania przez doktoranta wskazanych problemów interpretacyjnych
11.	Ekonomia M_6	25	3	egzamin pisemny lub ustny weryfikujący zasób wiedzy
12.	Socjologia M_6	25	3	egzamin pisemny lub ustny weryfikujący zasób wiedzy
13.	Język obcy*** M_6 (obowiązkowy dla doktorantów nieposiadających stosownych certyfikatów określonych rozporządzeniem MNiSW)	20	1	egzamin pisemny lub ustny weryfikujący zasób wiedzy
14.	Zajęcia praktyczne (Praktyki), w tym: M_7	łącznie 50-100	łącznie 9-11	
	14.1. współprowadzenie lub prowadzenie zajęć dydaktycznych***; lub 14.2. uczestnictwo w realizacji projektów badawczych***	50 -100 25-50	9 -11 1-3	14.1. zaliczenie: ocena realizacji zajęć dokonywana przez koordynatora przedmiotu na podstawie obserwacji (co najmniej 2 hospitacji w przypadku samodzielnego prowadzenia zajęć przez doktoranta) 14.2. zaliczenie: ocena uczestnictwa w realizacji projektu dokonana przez kierownika projektu

* liczba godz. zajęć dydaktycznych lub praktycznych

** sposoby weryfikacji określone są także w planie studiów (jako warunki uzyskania zaliczeń lub egzaminów)

*** przedmioty/zajęcia wybierane przez doktoranta

IV – PLAN STUDIÓW

Liczba uzyskiwanych pkt ECTS zależy od takich czynników jak:

- obowiązek (bądź jego brak) uczestniczenia w zajęciach z języka obcego (M_6)
- wymiar lub rodzaj wybranych zajęć praktycznych (M_7).

PLAN STUDIÓW DOKTORANCKICH (III STOPNIA)

KIERUNEK: PRAWO

I ROK

forma studiów: niestacjonarne

Przedmiot	Ogółem liczba godzin	W	C	S	Semestr zimowy (I)			Semestr letni (II)			Forma zaliczenia	Punkty ECTS
					W	C	S	W	C	S		
1. Socjologia	25	25			10			15			E	3
2. Metodologia nauk prawnych	30	30			15			15			E	3
3. Ekonomia	25	25			10			15			E	3
4. Filozofia prawa	15	15						15				2
5. Seminarium doktoranckie	30			30			15			15	Zal.	2
6. Aktywne uczestnictwo w wybranych zajęciach, z zakresu których doktorant będzie przygotowywał rozprawę doktorską*	15										Zal.	2
Razem	140	95	x	30	35	x	15	60	x	15	X	15

* doktorant realizuje wybrane zajęcia (w formie wykładów lub ćwiczeń) w ciągu całego roku lub w jednym z semestrów – po uzgodnieniu z koordynatorem przedmiotu/ów

Warunki zaliczenia I roku poza ww. egzaminami i zaliczeniami:

1. przedstawienie tematu rozprawy doktorskiej oraz wstępnego konspektu tej rozprawy oraz ich zaakceptowanie przez opiekuna naukowego;
2. przedstawienie spisu literatury oraz zaakceptowanie spisu przez opiekuna naukowego;
3. przedstawienie pisemnego sprawozdania doktoranta z pracy naukowo-badawczej;

4. w zakresie uczestnictwa w wybranych zajęciach - uzyskanie pozytywnej opinii koordynatora przedmiotu o realizacji zadań przez doktoranta;
5. uzyskanie pozytywnej opinii opiekuna naukowego w zakresie postępów pracy badawczej doktoranta.

PLAN STUDIÓW DOKTORANCKICH (III STOPNIA)

KIERUNEK: PRAWO

II ROK

forma studiów: niestacjonarne

Przedmiot	Ogółem liczba godzin	W	C	S	Semestr zimowy (III)			Semestr letni (IV)			Forma zaliczenia	Punkty ECTS
					W	C	S	W	C	S		
1. Etyka badań naukowych w naukach prawnych	15	15			15						E	1
2. Wykładnia prawa	30	30			15			15			E	3
3. Prawo autorskie w pracy naukowej	10	10						10			Zal.	1
4. Seminarium doktoranckie	30			30			15			15	Zal.	2
5. Metodyka prowadzenia zajęć w szkole wyższej albo Nowoczesne technologie kształcenia studentów	20	10	10		10	10					Zal.	2
Razem	105	65	10	30	40	10	15	25	x	15	X	9

Warunki zaliczenia II roku poza ww. egzaminami i zaliczeniami:

1. przedstawienie rozbudowanego planu rozprawy doktorskiej zaakceptowanego przez opiekuna naukowego;
2. przedstawienie pisemnego sprawozdania doktoranta z pracy naukowo-badawczej;
3. uzyskanie pozytywnej opinii opiekuna naukowego w zakresie postępów pracy naukowo-badawczej doktoranta.

PLAN STUDIÓW DOKTORANCKICH (III STOPNIA)
KIERUNEK: PRAWO
III ROK
forma studiów: niestacjonarne

Przedmiot	Ogółem liczba godzin	W	C	S	Semestr zimowy (V)			Semestr letni (VI)			Forma zaliczenia	Punkty ECTS
					W	C	S	W	C	S		
1. Przedmiot specjalizacyjny (Zagadnienia prawa prywatnego albo Zagadnienia prawa publicznego – do wyboru przez doktoranta)*	15	15						15			E	3
2. System prawa polskiego a system prawa UE	30	20	10		10	5		10	5		E	2
3. Seminarium doktoranckie	30			30			15			15	Zal.	2
4. Zajęcia praktyczne**	25-75										Zal.	od 4 do 6
Razem	100-150	35	10	30	10	5	15	25	5	15	X	11-13

*doktorant dokonuje wyboru 1 przedmiotu spośród dwóch

** w ramach ogólnej puli tych zajęć (łącznie max. 100 godz. oraz 11 ECTS w ciągu III i IV r. studiów) doktorant: współprowadzi lub prowadzi wybrane zajęcia dydaktyczne, lub uczestniczy w realizacji projektów badawczych (realizacja zajęć może odbywać się w trakcie jednego lub dwóch semestrów)

Warunki zaliczenia III roku poza ww. egzaminami i zaliczeniami:

1. przedstawienie pisemnego sprawozdania doktoranta z pracy naukowo-badawczej;
2. przedstawienie części wprowadzającej oraz co najmniej jednego rozdziału przygotowywanej rozprawy doktorskiej;
3. uzyskanie pozytywnej opinii opiekuna naukowego w zakresie postępów pracy badawczo-naukowej doktoranta;
4. w zakresie zajęć praktycznych - uzyskanie pozytywnej opinii koordynatora przedmiotu lub projektu badawczego w zakresie realizacji zajęć przez doktoranta.

PLAN STUDIÓW DOKTORANCKICH (III STOPNIA)
KIERUNEK: PRAWO
IV ROK
forma studiów: niestacjonarne

Przedmiot	Ogółem liczba godzin	W	C	S	Semestr zimowy (VII)			Semestr letni (VIII)			Forma zaliczenia	Punkty ECTS
					W	C	S	W	C	S		
1. Język obcy	20		20			10			10		Zal.	1
2. Seminarium doktoranckie	30			30			15			15	Zal.	2
3. Zajęcia praktyczne*	25-75										Zal.	5
Razem	75-125		20	30	x	10	15	x	10	15	X	8

* w ramach ogólnej puli tych zajęć (łącznie max. 100 godz. oraz 11 ECTS w ciągu III i IV r. studiów) doktorant: współprowadzi lub prowadzi wybrane zajęcia dydaktyczne, lub uczestniczy w realizacji projektów badawczych (realizacja zajęć może odbywać się w trakcie jednego lub dwóch semestrów)

Warunki zaliczenia IV roku poza ww. egzaminami i zaliczeniami:

1. przedstawienie opracowanej wersji rozprawy doktorskiej;
2. uzyskanie pozytywnej opinii opiekuna naukowego w zakresie postępów pracy naukowo-badawczej doktoranta;
3. przedstawienie pisemnego sprawozdania doktoranta z pracy naukowej;
4. w zakresie zajęć praktycznych – uzyskanie pozytywnej opinii koordynatora przedmiotu lub projektu badawczego w zakresie realizacji zajęć przez doktoranta.

V – WSKAŹNIKI ILOŚCIOWE

Wskaźniki ilościowe, o których mowa w § 4 rozporządzenia MNiSW z dnia 1 września 2011 r. (ze zmianami wynikającymi z rozporządzenia MNiSW z dnia 1 lipca 2013r.) w sprawie kształcenia na studiach doktoranckich, zakładane programem studiów kształtują się następująco:

- 1)** wymiar zajęć fakultatywnych wynosi minimalnie 220 godz. a maksymalnie 270 godz.;
- 2)** zajęcia o charakterze fakultatywnym rozwijające umiejętności dydaktyczne lub zawodowe (wymienione w programie studiów zawartych w tabeli 4. w poz. 2 oraz 14.2.) odpowiadają min. 9 pkt ECTS, a maksymalnie stanowią 11 pkt ECTS;
- 3)** zajęcia o charakterze fakultatywnym, podczas których doktorant zdobywa kwalifikacje w zakresie nowoczesnych metod i technik prowadzenia zajęć dydaktycznych (wymienione w

programie studiów zawartych w tabeli 4. w poz. 9 oraz 14.1.) mają wymiar minimum 12, a maksymalnie stanowią 14 pkt ECTS.

VI – WARUNKI UKOŃCZENIA STUDIÓW ORAZ UZYSKANIA STOPNIA NAUKOWEGO

Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 10 i 18h ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz.U. Nr 164, poz. 1365 z późn. zm.), studia doktoranckie kończą się uzyskaniem kwalifikacji trzeciego stopnia, tj. uzyskaniem stopnia doktora.

Warunkami ukończenia studiów III stopnia oraz uzyskania w wyniku przeprowadzenia przewodu doktorskiego stopnia doktora nauk prawnych w zakresie określonej dyscypliny są:

- zdanie egzaminów i zaliczenie zajęć przewidzianych programem studiów;
- zdanie egzaminów doktorskich z dyscypliny podstawowej odpowiadającej tematowi rozprawy doktorskiej oraz dyscypliny dodatkowej (ekonomia albo filozofia);
- zdanie egzaminu z nowożytnego języka obcego w przypadkach nieposiadania przez doktoranta certyfikatu potwierdzającego znajomość nowożytnego języka obcego, określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 31 pkt 5 ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym (rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 22 września 2011 r. w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzania czynności w przewodach doktorskich, w postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora);
- przedłożenie rozprawy doktorskiej i jej obrona.